

UZAYDAN

DÜNYA ve AY

GÖRÜNTÜLERİ

Bilgisayar ortamında birleştirilmiş bu görseldeki Dünya görüntüsü 1972'deki Apollo 17, Ay görüntüsü ise 1969'daki Apollo 11 görevi sırasında elde edilmiştir.

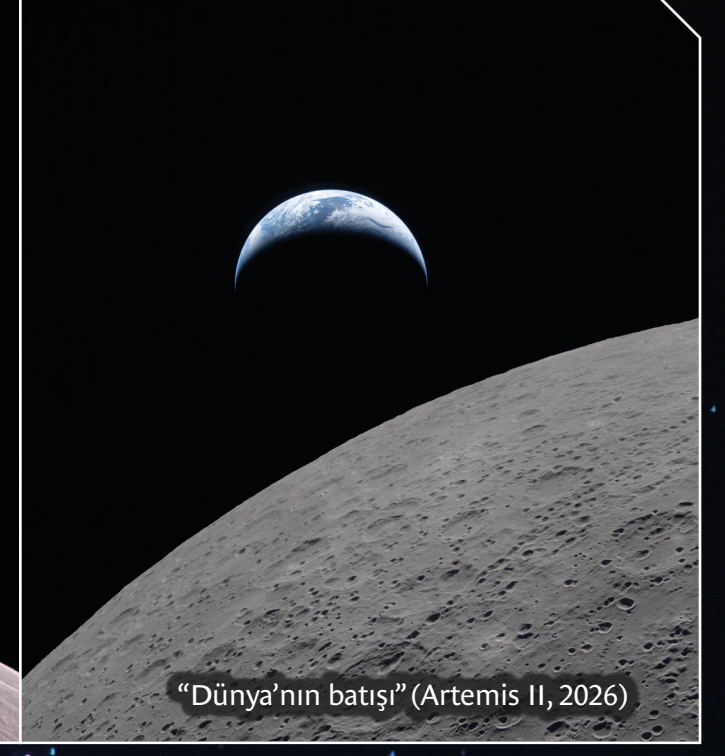
Ay'ın Dünya'dan görünmeyen uzak yüzündeki bir çarpma krateri (Apollo 11, 1969)

Dünya'nın "Mavi bilye" görüntüsü (GOES, SeaWiFS ve POES uyduları, 2000)

"Dünya'nın doğuşu" (Apollo 8, 1968)

"Dünya'nın batışı" (Artemis II, 2026)

Orion kapsülü ve Ay'ın uzak yüzü (Artemis I, 2022)

1969'da gerçekleştirilen Apollo 11 görevi ile insanların Ay yüzeyine ilk kez ayak basması, uzay araştırmaları açısından yirminci yüzyıldaki en önemli başarılarından birisiydi. İnsanların Ay'ın yüzeyine ulaştığı son görev ise 1972'deki Apollo 17'di. Apollo görevleri kapsamında toplamda 12 astronot Ay yüzeyinden örnekler topladı. Takip eden yıllarda Ay'daki bilimsel çalışmalar insansız Ay görevleri ile devam etti. İnsansız Ay görevleri, yüzeye çarparak veya yumuşak iniş yaparak bilimsel veri toplayan robotik sondaları, keşif araçlarını, yörünge araçlarını ve yeni geliştirilen uzay araçlarının test uçuşlarını kapsıyor. İnsanların Ay'a en son ayak basmasının üzerinden tam 54 yıl geçti. İnsanlı Ay görevlerinin yeniden başlaması amacıyla NASA, onlarca ülkenin katılımıyla Artemis projesini yürütüyor. Artemis I görevi 2022 yılında tamamlanmış, insanları Ay'a taşımak için geliştirilen Orion uzay aracı Ay'ın etrafında dolandıktan sonra Dünya'ya geri dönmüştü. Artemis II görevinde ise dört astronot, 1 Nisan 2026'da fırlatılan Orion uzay aracıyla Ay etrafında 10 günlük bir serbest dönüş yörüngesi uçuşu gerçekleştirerek 11 Nisan'da başarılı bir şekilde Dünya'ya geri döndü. Bu görev sırasında astronotlar, son elli dört yılda hiçbir insanın yaklaşmadığı kadar Ay'a yaklaştı.

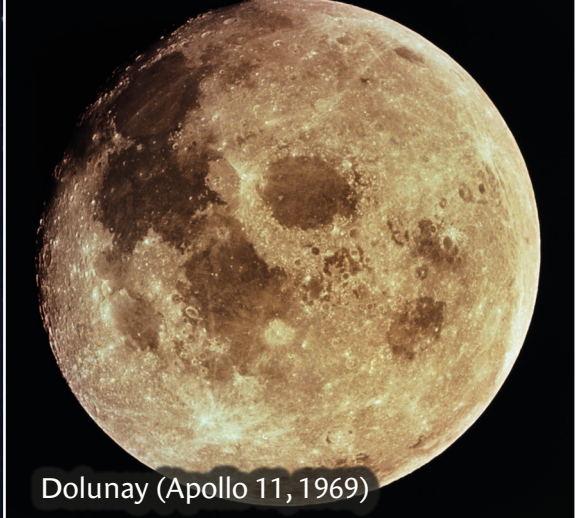
Hem insanlı hem de insansız Ay görevleri sırasında uzaydan çekilen fotoğraflar ise tarih boyunca hem uzay araştırmalarının gelişimini hem de Dünya ile Ay'ın eşsiz manzaralarını gözler önüne serdi. Bu posterde gezegenimiz Dünya ve tek doğal uydusu Ay'ın uzaydan çekilmiş çok etkileyici görüntülerinden bazılarına yer veriyoruz.

Apollo 11'in Ay'a iniş bölgesi olan Sessizlik Denizi (üst orta kısımdaki koyu renkli bölge)

Ay'ın Dünya'dan görülebilen yüzü (Lunar Reconnaissance Orbiter, 2010)

Dolunay (Apollo 11, 1969)

Ay'ın Dünya'dan görülemeyen yüzü (Lunar Reconnaissance Orbiter, 2011)

Uzayın karanlığında Dünya'nın aydınlık görünen bölgeleri (Artemis II, 2026)

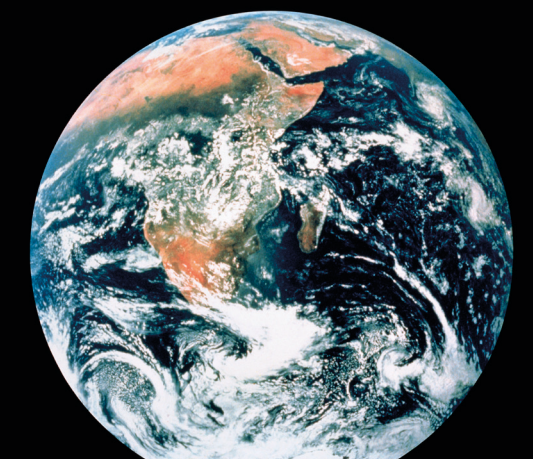
Tam Güneş tutulması sırasında Güneş'in Kuzey Amerika üzerine düşen gölgesi (DSCOVR uydusu, 2024)

Dünya'dan yaklaşık 1,6 milyon km uzaklıktan çekilen Ay'ın uzak yüzünün görüntüsü (DSCOVR uydusu, 2015)

Dünya Güneş'i örterken kutup ışıkları (sağ üstte), zodyak ışığı (sağ altta) ve Venüs gezegeni (sağ alt köşede) (Artemis II, 2026)

Antarktika ve Afrika kıtaları ile Arap Yarım Adası'nı gösteren bir fotoğraf (Apollo 17, 1972)

Ay'daki Smyth Denizi'nin üzerinden Dünya'nın doğuşu (Apollo 11, 1969)

Kraterlerle kaplı Ay yüzeyinin ötesinde batan Dünya (Artemis II, 2026)

Bilim ve Teknik

Ağustos 2026 705. sayının ekidir.

Hazırlayan: Dr. Özlem Kılıç Ekici
Grafik Tasarım - Uygulama: Hüseyin Diker

Kaynaklar: <https://www.nasa.gov/gallery/journey-to-the-moon/>
<https://science.nasa.gov/gallery/moon-images/>
Görsel Kaynaklar: SPL / NASA